

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

9 FEBRUARI 1954.

9 FÉVRIER 1954.

WETSVOORSTEL

tot waarborging van de schadeloosstelling
der slachtoffers van misdrijven.

PROPOSITION DE LOI

tendant à garantir l'indemnisation
des victimes des délits.

TOELICHTING

DEVELOPPEMENTS

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

MESDAMES, MESSIEURS.

Volgens de huidige stand van onze wetgeving worden zij, die het slachtoffer van een misdrijf zijn geweest, al te vaak daarna ook nog het slachtoffer van de rechtspleging.

Het is immers algemeen bekend, dat een beklaagde of verweerder, tegen wie vervolgingen zijn ingesteld, die zware straffen met zich zullen brengen, over al de nodige tijd beschikt om zich onvermogen te doen verklaren en niet nalaat zulks te doen voordat het slachtoffer een aanspraak kan doen gelden om vergoeding te bekomen.

Louter bij wijze van voorbeeld — want de slachtoffers van andere misdrijven verkeren in hetzelfde geval — kunnen wij hier de ongevallen aanhalen, die door dronken automobilisten werden veroorzaakt.

Wat al onschuldige slachtoffers van misdrijven werden getroffen in hun goederen, in hun lichamelijke gaafheid of door het verlies van hen die hun duurzaam waren! Van hoevelen wordt de toekomst gebroken door het verlies van de kostwinner!

Onze wetgeving nu werkt op twee onaanvaardbare wijzen tegen de slachtoffers :

1) door het gemis van iedere mogelijkheid, conservatoire maatregelen te nemen;

2) door de werking van de beperkende clausules der verzekeringscontracten of zelfs van de rechtsbeginselen, die het de maatschappijen mogelijk maken hun bijeenkomst te weigeren in geval van ernstige fout van de medecontractant.

Beschouwen wij nogmaals de verkeersongevallen met auto's, omdat die het best gekend zijn en ondanks de verbetering, welke op dat gebied weldra zal intreden ingevolge de verplichte verzekering.

In verband met de toepassing van de regelen inzake vrije verzekering ziet men dat, wanneer in staat van dronkenschap wordt gestuurd, wanneer het ongeval wordt veroorzaakt door een persoon van minder dan 18 jaar, bij gemis van aangifte, enz. de verzekering zich achteruit trekt en het slachtoffer dus niet wordt betaald.

Les victimes de délits sont trop fréquemment, dans l'état actuel de notre législation, victimes de la procédure après avoir été celles des délinquants :

Il est en effet de notoriété qu'un prévenu ou défendeur sous le coup de poursuites au terme desquelles se profilent de lourdes condamnations, a tout le temps de se rendre insolvable et ne manque pas de le faire avant que la victime obtienne un titre lui permettant d'exécuter.

A titre purement exemplatif, car la situation est la même pour les victimes d'autres délits, nous citerons les accidents provoqués par des automobilistes en état d'ivresse.

Combien n'y a-t-il pas d'innocentes victimes de délits ruinées dans leurs biens, dans leur intégrité physique, dans leurs affections ou qui voient leur avenir anéanti par la perte du soutien de famille.

Or, notre législation joue de deux façons inadmissibles contre les victimes :

1) par l'absence de toute possibilité de prendre des mesures conservatoires;

2) par le jeu des clauses restrictives des assurances ou même des principes de droit permettant aux compagnies de refuser leur intervention quand il y a faute lourde du co-contractant.

Prenons encore le cas des accidents d'auto, parce que c'est le mieux connu, et malgré que l'assurance obligatoire améliorera bientôt la situation.

Au point de vue jeu des règles régissant les assurances facultatives, s'il y a conduite en état d'ivresse ou accident par moins de 18 ans ou défaut de déclaration... etc..., l'assurance se retire et la victime n'est pas payée.

Op het stuk van conservatoire maatregelen machtigt artikel 417 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering hen daartoe voor handelszaken; voor zaken van andere aard wordt geen machtiging verleend.

Veroorzaakt een handelaar tijdens een zakenreis, bij voorbeeld voor een levering, stoffelijke schade, die niet in verhouding is tot zijn betalingsvermogen, dan wordt machtiging tot conservatoir beslag bekomen. Komen daar verwondingen of manslag bij, dan is er geen sprake meer van conservatoire maatregelen.

Die onlogische en onrechtvaardige gevolgen van onze wetgeving dienen op de twee bedoelde gebieden te worden rechtgezet.

1) inzake conservatoire maatregelen, door de Voorzitter van de Burgerlijke Rechtbank dezelfde bevoegdheid te verlenen als die waarover de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel beschikt en door die bevoegdheid tot het beslag onroerend uit te breiden;

2) wat betreft de verzekeringen, door te verklaren dat iedere verzekering, gesloten voor het dekken van aansprakelijkheid tegenover derden, werkt, welke fouten de contractant ook mag begaan hebben en zulks ondanks ieder strijdig beding, echter onder voorbehoud van het recht der maatschappijen om te bepalen in welke gevallen zij zich voorbehouden van de verzekerde de terugbetaling van hun onkosten te eisen.

Als tegenprestatie moet er voor gezorgd worden dat de verzekeraar al de nodige conservatoire maatregelen kan nemen om die terugbetaling te bekomen.

Ook de toestand van de lopende contracten dient te worden geregeld.

Au point de vue mesures conservatoires, l'article 417 du Code de Procédure civile les autorise pour les affaires commerciales; rien ne les autorise pour affaires d'une autre nature.

Donc si au cours d'un voyage commercial, de livraison par exemple, un commerçant provoque des dégâts matériels hors de proportion avec ses facultés de paiement, on obtiendra autorisation de saisir conservatoirement. Si à cela s'ajoutent des blessures ou un homicide, plus de mesures conservatoires.

Il s'agit de remédier à ces conséquences illogiques et injustes de notre législation dans les deux domaines visés.

1) au point de vue mesures conservatoires en donnant au Président du Tribunal civil les mêmes pouvoirs que ceux qui sont donnés au Président du Tribunal de Commerce, et en étendant ces pouvoirs aux saisies immobilières;

2) au point de vue assurances, en déclarant que toute assurance contractée en vue de couvrir une responsabilité à l'égard de tiers jouera quelles que soient les fautes que peut avoir commises le contractant et ce, nonobstant toute clause contraire, mais sous réserve du droit des Compagnies de stipuler les cas dans lesquels elles se réserveront de demander à l'assuré remboursement de leurs débours.

En contre-partie, il faut réserver à l'assureur la possibilité de prendre toutes mesures conservatoires pour s'assurer ce remboursement.

Il convient également de prévoir la situation des contrats en cours.

H. LAHAYE.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Aan artikel 417 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

« Hij kan, onder dezelfde voorwaarden, toelaten dat hypotheekinschrijvingen worden genomen op door hem aangeduide goederen. »

Art. 2.

In het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt een artikel 404 ingelast, dat als volgt luidt :

« In spoedeisende gevallen kan de Voorzitter van de Rechtbank, op verzoek machtiging verlenen om conservatoir beslag te leggen op de roerende goederen.

» Hij kan eveneens toelaten, dat een hypotheekinschrijving wordt genomen op de door hem aangeduide goederen en tegen het door hem vastgestelde bedrag.

» Hij kan, naargelang van het geval, de eiser verplichten zekerheid te stellen of van voldoende solvabiliteit te doen blijken.

» Zijn bevelschriften zijn uitvoerbaar niettegenstaande verzet of beroep.

» In geval van intrekking op verzet of van vernietiging

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Il est ajouté à l'article 417 du Code de Procédure civile un second alinéa libellé comme suit :

« Il pourra dans les mêmes conditions autoriser la prise d'une inscription hypothécaire sur tels biens qu'il désignera. »

Art. 2.

Il est ajouté au Code de Procédure civile un article 404 libellé comme suit :

« Dans les cas qui requerront célérité, le Président du Tribunal pourra, sur requête, permettre de saisir conservatoirement les biens mobiliers.

» Il pourra également autoriser la prise d'une inscription hypothécaire sur tels biens immobiliers qu'il désignera et pour tel montant qu'il fixera.

» Il pourra, suivant le cas, assujettir le demandeur à donner caution, ou à justifier d'une solvabilité suffisante.

» Ses ordonnances seront exécutoires nonobstant opposition ou appel.

» En cas de rétractation sur opposition ou de réforma-

op beroep, kan de eiser worden veroordeeld tot de gepaste schadevergoeding. »

Art. 3.

Aan de wet van 11 Juni 1874 betreffende de verzekeringen wordt een artikel 16bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

« Ingeval de aansprakelijkheid tegenover derden gedekt is, geldt die dekking ten voordele van de derde, om het even welke fouten de mede-contractant moge begaan hebben, en dit niettegenstaande ieder strijdig beding.

» De verzekeraar kan vaststellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden hij zich het recht voorbehoudt om van de verzekerde de terugbetaling te eisen van de in die omstandigheden gedane uitkeringen, en tevens bepalen welke conservatoire maatregelen hij kan nemen om die terugbetaling te verzekeren. Dit recht bestaat in ieder geval, wanneer een ongeval wordt veroorzaakt door een autobestuurder in staat van dronkenschap (blz. 269). »

— Overgangsbepaling :

« De lopende contracten vallen onder deze bepalingen met ingang van de vervaldatum van de eerstvolgende jaarlijkse premie.

» De Maatschappij heeft echter het recht het contract tegen bedoelde datum op te zeggen, zelfs indien bij overeenkomst een langere duur werd bepaald.

» Indien deze datum valt binnen drie maanden na de inwerkingtreding van deze wet, gelden deze bepalingen slechts voor de vervaldatum van de tweede jaarlijkse premie. »

4 Februari 1954.

tion sur appel, le demandeur pourra être condamné à tels dommages-intérêts qui seraient justifiés. »

Art. 3.

Il est ajouté à la loi du 11 juin 1874 sur les assurances un article 16bis, libellé comme suit :

« En cas de couverture de responsabilité à l'égard de tiers, cette couverture jouera au bénéfice du tiers quelles que soient les fautes que pourrait avoir commises le co-contractant et ce nonobstant toute clause contraire.

» L'assureur peut stipuler les cas et conditions dans lesquels il se réserve de demander à l'assuré remboursement des décaissements opérés dans ces conditions et les mesures conservatoires qu'il pourra prendre pour assurer ce remboursement. Ce droit existera en tous cas lorsqu'un accident aura été causé par un automobiliste en état d'ivresse (p. 269). »

— Disposition transitoire :

« Les contrats en cours seront soumis aux présentes dispositions à partir de la date d'échéance de la plus prochaine prime annuelle.

» Toutefois, la Compagnie aura la faculté de résilier le contrat pour ladite date d'échéance nonobstant toute durée plus longue qui aurait été convenue.

» Si cette date se place dans les trois mois de l'entrée en vigueur de la présente loi, ces dispositions ne joueront que pour la date d'échéance de la seconde prime annuelle. »

4 février 1954.

H. LAHAYE,
M. PHILIPPART,
G. HOUSIAUX,
L. D'HAESELEER,
E. CHARPENTIER,
L. JORIS.